رویش روان شناسی، سال۱۴، شماره ۸، شماره پیاپی ۱۱۳، آبان ۱۴۰۴
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),14(8), 2025

پیش بینی مهارت اجتماعی براساس شیوه مقابله با استرس و تمایز یافتگی خود در دانشجویان تک فرزند

Predicting social skills based on coping styles, beliefs, and self-differentiation in single-child students

مریم فانی محمد آبادی
گروه روانشناسی، واحد امارات، دانشگاه آزاد اسلامی، دبی، امارات متحده عربی.
هومن نامور (نویسنده مسئول)
گروه علمی روانشناسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه ایران. گروه علمی روانشناسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
سید حمید آتش پور
گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی مهارت اجتماعی بر اساس شیوه مقابله با استرس باورها و تمایزیافتگی خود در دانشجویان تک‌فرزند انجام شد. پژوهش حاضر از نوع مطالعات توصیفی همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل دانشجویان تک‌فرزند شهر اصفهان در سال ۱۴۰۳ بود. با روش نمونه‌گیری در دسترس ۳۷۰ نفر در پژوهش شرکت کردند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه مقابله با شرایط پراسترس (CISS-21، اندلر و همکاران، ۱۹۹۰)، تمایزیافتگی خود (DSI-R، اسکورون و همکاران، ۱۹۹۸) و مهارت‌های اجتماعی (TISS، ایندربیتزن و همکاران، ۱۹۹۲) استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها به روش رگرسیون چندگانه به روش همزمان انجام شد. نتایج حاصل از انجام تحلیل رگرسیون همزمان نشان داد که میان مهارت اجتماعی و مقابله با استرس و تمایزیافتگی رابطه معنادار وجود دارد (p<۰/۰۵) و حدود ۱۸/۱ درصد از واریانس مهارت اجتماعی توسط شیوه مقابله با استرس و تمایز یافتگی پیش‌بینی می‌شود. نتیجه‌گیری می‌شود که که شیوه مقابله با استرس و میزان تمایزیافتگی خود می‌توانند سهم معناداری در پیش‌بینی مهارت‌های اجتماعی دانشجویان تک‌فرزند ایفا کند و بخش قابل توجهی از واریانس این مهارت‌ها را تبیین نماید.

واژه‌های کلیدی: *تمایزیافتگی خود، مهارت اجتماعی، شیوه مقابله با استرس.*

Maryam Fani Mohammad Abadi
Department of Psychology, UAE.C., Islamic Azad University, Dubai, United Arab Emirates.
Hooman Namvar *
Department of Psychology, Sav.C., Islamic Azad University, Saveh, Iran. Department of Psychology, ST.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran. *Hooman.namvar@iau.ac.ir*
Seyed Hamid Atashpour
Department of Psychology, Is.C., Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Abstract

The present study aimed to predict social skills based on coping styles, beliefs, and self-differentiation in single-child university students. This research was a descriptive-correlational study. The statistical population consisted of single-child university students in Isfahan in 2024. Using a convenience sampling method, 370 students participated in the study. Data were collected using the Coping Inventory for Stressful Situations (CISS-21; Endler et al., 1990), the Differentiation of Self Inventory (DSI-R; Skowron et al., 1998), and the Tromsø Social Intelligence Scale (TISS; Inderbitzen et al., 1992). Data analysis was performed using simultaneous multiple regression. The results of the simultaneous regression analysis indicated a significant relationship between social skills and coping styles as well as self-differentiation ($p < 0.05$), with approximately 18.1% of the variance in social skills predicted by coping styles and self-differentiation. It can be concluded that coping styles and the level of self-differentiation can play a significant role in predicting the social skills of single-child university students and explain a considerable portion of the variance in these skills.

Keywords: *Self-Differentiation, Social Skills, Stress Coping Styles.*

نوع مقاله : پژوهشی | **دریافت : خرداد ۱۴۰۴** | **پذیرش: خرداد ۱۴۰۴** | **ویرایش نهایی: آبان ۱۴۰۴**

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-26]

مقدمه

در چند دهه اخیر، پدیده تک‌فرزندی به‌عنوان یکی از نتایج تحولات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در ایران و بسیاری از جوامع دیگر، با رشد چشمگیری مواجه شده است (دهدست و ادیب زاده، ۱۴۰۳). تغییر سبک زندگی، نگرانی‌های اقتصادی، تمایل به تربیت بهتر و امکانات آموزشی بیشتر برای فرزندان، و حتی فشارهای شغلی و تحصیلی والدین، سبب شده است که خانواده‌های امروزی بیشتر به داشتن یک فرزند تمایل پیدا کنند. در حالی که تک‌فرزندی می‌تواند فرصت بیشتری برای توجه والدین به رشد تحصیلی و رفاه مادی فرزند فراهم آورد، اما این ساختار جدید خانوادگی پیامدهای روانی و اجتماعی خاصی را نیز با خود به همراه دارد؛ از جمله نگرانی‌هایی در زمینه رشد مهارت‌های اجتماعی، تعاملات بین‌فردی و سازگاری اجتماعی (شفیعی و همکاران، ۱۴۰۳).

فقدان خواهر و برادر به‌عنوان همراهان نزدیک و همسالان قابل اعتماد در محیط خانواده، ممکن است فضای تمرین موقعیت‌های اجتماعی، یادگیری نحوه حل تعارض، و مدیریت گفت‌وگو و هیجانات را برای تک‌فرزندها محدودتر کند و آن‌ها را با چالش‌های بیشتری هنگام ورود به فضای دانشگاه و جامعه روبه‌رو نماید (حاجی سلطانی و همکاران، ۱۴۰۳). دانشجویان تک‌فرزند، در ابتدای ورود به دنیای جدید دانشگاهی، اغلب با انواع موقعیت‌های اجتماعی، گروه‌های همسالان و مسئولیت‌های جدید مواجه می‌شوند و میزان موفقیت آن‌ها در تعاملات اجتماعی می‌تواند تحت تأثیر عوامل درونی و بیرونی متعددی قرار گیرد (حیدریان و صالحیان، ۱۴۰۲).

مهارت اجتماعی[1]، مجموعه‌ای از رفتارها، نگرش‌ها و قابلیت‌هایی است که فرد برای برقراری ارتباط مؤثر، تعامل مثبت و سازنده، همکاری، دوست‌یابی و حل‌وفصل تعارض‌ها به آن نیاز دارد. این مهارت‌ها نه‌تنها بر موفقیت تحصیلی و شغلی اثرگذار هستند، بلکه نقش مهمی در سلامت روان و رضایت از زندگی ایفا می‌کنند (زو[2] و همکاران، ۲۰۲۵). تک‌فرزندان با توجه به شرایط تربیتی و خانوادگی خاص‌شان، ممکن است فرصت‌های کمتری برای تجربه واقعی موقعیت‌های تعاملی درون خانواده یافته باشند و این امر می‌تواند بر نحوه مواجهه آن‌ها با موقعیت‌های اجتماعی جدید و ناآشنا در دانشگاه تأثیرگذار باشد (یانگ[3] و همکاران، ۲۰۲۴). بر این اساس، پژوهش درباره عواملی که می‌تواند سطح مهارت‌های اجتماعی تک‌فرزندان را تبیین یا پیش‌بینی کند، امری ضروری به نظر می‌رسد؛ چرا که شناخت این عوامل می‌تواند به طراحی برنامه‌های مشاوره‌ای و آموزشی برای ارتقاء سلامت اجتماعی و فردی این دانشجویان کمک کند (وانگ و میرلس-ریوس[4]، ۲۰۲۵). در این زمینه، دو متغیر مهم یعنی شیوه‌های مقابله با استرس[5] (گلدوورم[6]، ۲۰۲۲) و تمایز یافتگی خود[7] (پلومد[8] و همکاران، ۲۰۲۳) می‌توانند نقش کلیدی ایفا کنند و بر میزان توانمندی افراد در تعامل با محیط اجتماعی و حل مسائل تاثیر بگذارند.

شیوه مقابله با استرس، به معنای راهبردها و روش‌هایی است که افراد برای مدیریت و کاهش فشارها و تنش‌های روانی بکار می‌گیرند (لابراگو[9]، ۲۰۲۴). استرس یکی از واقعیات اجتناب‌ناپذیر زندگی دانشجویی است که می‌تواند از منابع گوناگون مانند تحصیل، روابط بین‌فردی، انتظارات خانواده یا حتی حضور و تعامل در گروه‌های جدید نشأت گیرد (لوریرو[10] و همکاران، ۲۰۲۴). افرادی که از راهبردهای مقابله‌ای سازگارانه نظیر حل مسئله، حمایت‌جویی اجتماعی و تنظیم هیجانات به شکل مؤثر بهره می‌برند، معمولاً در مواجهه با تعارض‌ها، شکست‌ها یا موقعیت‌های جدید اجتماعی با موفقیت بیشتری عمل می‌کنند و اعتماد به نفس بالاتری از خود نشان می‌دهند. در مقابل، استفاده از راهبردهای ناکارآمد نظیر اجتناب، انکار و سرکوب هیجانات می‌تواند به انزوا، گوشه‌گیری و کاهش کفایت اجتماعی بیانجامد (ترل[11] و همکاران، ۲۰۲۴). تک‌فرزندان ممکن است بنا به تجربه‌های خاص تربیتی یا حمایت بیش از حد والدین، در برخی موقعیت‌های تنش‌زا مراقبت بیشتری احساس کنند یا کمتر مهارت لازم برای حل مسئله و مدیریت استرس را داشته باشند (زووکو[12] و همکاران، ۲۰۲۴).

1 Social Skills
2 Zhu
3 Yang
4 Wang, Mireles-Rios
5 Stress Coping Strategies
6 Goldwurm
7 Differentiation of Self
8 Plumed
9 Labrague
10 Loureiro
11 Terrell
12 Zovko

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-26]

در کنار این عامل، تمایز یافتگی خود یکی دیگر از متغیرهای بنیادی است که در رشد اجتماعی و عاطفی افراد نقشی تعیین‌کننده دارد (وو و کائو[1]، ۲۰۲۵). تمایز یافتگی خود به معنای توانایی تفکیک میان احساسات و افکار و حفظ استقلال هیجانی و هویتی در برابر فشارهای بیرونی و روابط نزدیک است (هارانی و بن- پارات[2]، ۲۰۲۵). افرادی که از سطح بالایی از تمایز یافتگی خود برخوردارند، نه دچار وابستگی عاطفی افراطی به دیگران می‌شوند و نه در برابر فشارهای محیطی هویت خود را از دست می‌دهند. آن‌ها می‌توانند ضمن حفظ مرزهای شخصی، خودآگاهی مناسبی کسب نمایند و بدون کشمکش‌های مخرب، حضور فعال و مؤثری در تعاملات اجتماعی داشته باشند (لی[3] و هونگ، ۲۰۲۲).

در تک‌فرزندان، به دلیل محوریت شدید خانواده و نداشتن تجربه جدی رقابت یا استقلال در فضای درون خانوادگی، احتمال دارد میزان تمایز یافتگی پایین‌تر باشد و توانمندی آن‌ها در واکنش مستقل و سنجیده به موقعیت‌های استرس‌زا و روابط جدید اجتماعی تحت تأثیر قرار گیرد. این ضعف می‌تواند یکی از دلایل اصلی بروز مشکلات ارتباطی، ترس از طرد و یا کاهش احساس کفایت اجتماعی در میان تک‌فرزندان باشد (تانگ[4] و همکاران، ۲۰۲۴).

با وجود پژوهش‌های فراوانی که درباره تک‌فرزندی و جنبه‌های مختلف رشد روانی و اجتماعی این گروه انجام شده است، همچنان خلأ قابل توجهی در خصوص بررسی جامع و یکپارچه نقش متغیرهایی مانند شیوه‌های مقابله با استرس و تمایز یافتگی خود در تبیین و پیش‌بینی مهارت‌های اجتماعی دانشجویان تک‌فرزند وجود دارد. بیشتر مطالعات پیشین عمدتاً به مقایسه مهارت‌های اجتماعی یا وضعیت روانی-اجتماعی تک‌فرزندان و چندفرزندان پرداخته‌اند و یا صرفاً یکی از متغیرهای فردی یا محیطی مؤثر را به‌تنهایی مدنظر قرار داده‌اند، حال آن‌که کمتر پژوهشی به‌طور همزمان به تبیین ترکیبی اثر شیوه‌های مقابله با استرس و سطح تمایز یافتگی خود بر مهارت‌های اجتماعی در این گروه خاص پرداخته است. همچنین، بخش زیادی از تحقیقات با تمرکز بر کودکان یا نوجوانان تک‌فرزند انجام شده و دوران دانشجویی که مرحله‌ای کلیدی در شکل‌گیری هویت اجتماعی و حرفه‌ای فرد محسوب می‌شود، کمتر مورد توجه قرار گرفته است. از سوی دیگر، علی‌رغم آنکه مشخص شده شیوه‌های مقابله‌ای ناکارآمد و سطح پایین تمایز یافتگی می‌تواند بر نوع و کیفیت تعاملات اجتماعی تأثیرگذار باشد، هنوز به روشنی معلوم نشده که این متغیرها در کنار هم چه سهمی در شکل‌گیری یا تقویت مهارت اجتماعی دانشجویان تک‌فرزند دارند و آیا می‌توان براساس آن‌ها نوع مداخلات آموزشی یا مشاوره‌ای را برای این گروه هدفمند طراحی کرد یا نه. درنتیجه، فقدان شواهد کافی و مدل‌های تحلیلی دقیق که بتواند نقش تعاملی و پیش‌بینانه این دو مولفه مهم را بر وضعیت مهارت اجتماعی دانشجویان تک‌فرزند تبیین کند، به‌وضوح احساس می‌شود و پرداختن به این مسئله می‌تواند گامی اساسی در پرکردن این خلا پژوهشی و پاسخ به نیازهای آموزشی و حمایتی دانشجویان تک‌فرزند باشد. بنابراین هدف از پژوهش حاضر پیش بینی مهارت اجتماعی براساس شیوه مقابله با استرس و تمایز یافتگی خود در دانشجویان تک فرزند بود.

روش

روش پژوهش حاضر توصیفی_همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل دانشجویان ۱۸ تا ۲۲ ساله تک‌فرزند شهر اصفهان در سال ۱۴۰۳ بود . با روش نمونه‌گیری در دسترس ۳۷۰ نفر در پژوهش شرکت کردند. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کلاین (۲۰۲۳) استفاده شد. براساس نظر کلاین حجم نمونه لازم برای مدل‌های ساختاری ۲۰۰ نفر است اما با توجه به افت احتمالی شرکت‌کنندگان و ناقص بودن برخی پرسشنامه‌ها حجم نمونه براساس عامل‌ها بیشتر (۷۴ نفر) در نظر گرفته شد. معیارهای ورود به مطالعه شامل قرار داشتن در محدوده سنی ۱۸-۲۲ سال، دانشجو بودن، داشتن رضایت فردی، عدم ابتلا به اختلال روانپزشکی حاد (بر اساس گزارش خود افراد) از دیگر موارد بود. ملاک‌های خروج از مطالعه شامل عدم تمایل برای ادامه پژوهش، پاسخ‌گویی ناقص به پرسشنامه‌ها و انصراف از ادامه پاسخگویی پژوهش بودند. از ملاحظات اخلاقی این پژوهش می توان به این موارد اشاره کرد که پژوهشگر پس از ارائه توضیحاتی در خصوص نحوه تکمیل پرسشنامه‌ها، اهداف پژوهش و محرمانه ماندن اطلاعات، پرسشنامه‌ها را در اختیار شرکت‌کنندگان قرارداد. پژوهشگر به شرکت‌کنندگان این اختیار را داد که هرزمانی که مایل باشند می‌توانند از پژوهش خارج شوند. برای کنترل اثر ترتیب و خستگی دو فرم متفاوت از پرسشنامه‌ها

1 Wu, Cao
2 Harani, Ben-Porat
3 Lee, Hong
4 Tang

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-26]

تنظیم و اجرا شد. درنهایت، داده‌های حاصل از پژوهش با استفاده از SPSS نسخه ۲۶ و روش آماری تحلیل رگرسیون به روش همزمان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

ابزار سنجش

پرسشنامه مهارت‌های اجتماعی[1] (TISS): پرسشنامه مهارت‌های اجتماعی توسط ایندربیتزن و فوستر[2] در سال ۱۹۹۲ ساخته‌شده است. این پرسشنامه حاوی ۳۹ گویه و ۲ خرده مقیاس رفتار نامطلوب اجتماعی[3] و مهارت‌های اجتماعی تشکیل‌شده است که به‌منظور بررسی میزان مهارت‌های اجتماعی به کار می‌رود. نمره‌گذاری پرسشنامه به‌صورت طیف لیکرت ۶ نقطه‌ای از «اصلاً درست نیست» تا «همیشه درست است» می‌باشد. اعتبار این سیاهه به روش آلفای کرونباخ توسط ایندربیتزن و همکاران (۱۹۹۲) ۰/۹۰ گزارش‌شده است. روایی همگرایی پرسشنامه مهارت اجتماعی به شیوه‌های مختلف مانند مقایسه آن با اطلاعات ارزیابی خویشتن، ارزیابی همسالان و داده‌های جامعه‌سنجی و روایی تشخیص آن به‌وسیله بررسی همبستگی بین نمرات مهارت‌های اجتماعی و مطلوبیت اجتماعی، وضعیت اقتصادی، اجتماعی و دیگر ابزارهای مداد کاغذی مورد ارزیابی قرارگرفته و نتایج به‌دست‌آمده، دلالت بر روایی همگرا (r=۰/۵۶) و روایی تشخیص این پرسشنامه (r=۰/۴۹) بوده است. آلفای کرونباخ ۰/۹۰ برای نمره کل این پرسشنامه گزارش‌شده است (فینگر[4] و همکاران، ۲۰۰۶). نسخه اصلی این سیاهه دارای ۴۰ گویه است که یک گویه به‌دلیل عدم انطباق با فرهنگ ایران حذف‌شده است. اعتبار این پرسشنامه را امینی (۱۳۷۸) بر اساس روش آلفای کرونباخ در شهر تهران برای دانش‌آموزان دوم راهنمایی برای گزاره‌های مثبت و منفی به ترتیب ۰/۷۱ و ۰/۶۸ و روایی محتوایی آن را (r=۰/۴۴) گزارش کرد (خدابخش پیرکلانی و همکاران، ۱۳۹۹) در پژوهش حاضر نیز پایایی این پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ گزاره های مثبت و منفی به ترتیب ۰/۷۸ و ۰/۷۳ محاسبه شد.

پرسشنامه مقابله با شرایط پراسترس -فرم کوتاه[5] (CISS-21): این پرسشنامه که حاوی ۲۱ عبارت می‌باشد، توسط کالزبیک[6] و همکاران (۲۰۰۳) بر اساس پرسشنامه اصلی مقابله با شرایط پراسترس اندلر و پارکر[7] (۱۹۹۰) ساخته‌شده است. این پرسشنامه یک ابزار خود گزارشی است و آزمودنی‌ها باید در یک طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای (از هرگز=۱ تا بسیار زیاد=۵) مشخص کنند که تا چه حد از هر یک از راهبردهای ارائه‌شده استفاده می‌کنند و سه سبک مقابله اصلی مسئله مدار، هیجان‌مدار و اجتناب‌مدار را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. کالزبیک و همکاران (۲۰۰۳) روایی صوری این پرسشنامه (r=۰/۵۱) را تایید کرده و پایایی آن را به روش آلفای کرونباخ برای هر یک از سه سبک مقابله مسئله مدار، هیجان مدار و اجتناب مدار به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۷۹ و ۰/۸۴ گزارش کرده است. در ایران نیز قریشی راد (۱۳۸۹) پایایی آن به روش آلفای کرونباخ را برای هر یک از سه سبک مقابله مسئله‌مدار، هیجان مدار و اجتناب‌مدار به ترتیب ۰/۶۷، ۰/۷۱ و ۰/۷۹ و روایی محتوایی آن را r=۰/۴۴ گزارش کرده است (قریشی راد، ۱۳۸۹). در پژوهش حاضر نیز پایایی این پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ محاسبه شد و مقدار آن برای هر یک از سه سبک مقابله مسئله مدار، هیجان مدار و اجتناب مدار به ترتیب ۰/۸۸، ۰/۷۹ و ۰/۸۳ محاسبه شد.

پرسشنامه تمایزیافتگی خود -تجدیدنظر شده DSI-R[8]: این پرسشنامه توسط اسکورون و اسمیت[9] (۲۰۰۳) ساخته‌شده و ۴۶ سؤالی است که بر مبنای پرسشنامه استاندارد ۴۵ سؤالی تمایزیافتگی خودساخته شده است. به‌منظور سنجش تمایزیافتگی افراد طراحی و تدوین‌شده است. این پرسشنامه دارای ۴ خرده مقیاس واکنش‌پذیری، عاطفی جایگاه من گریز عاطفی و هم آمیختگی با دیگران است. این پرسشنامه با مقیاس لیکرت در یک طیف ۶ گزینه‌ای از ۱ (ابدا در مورد من صحیح نیست) تا ۶ (کاملاً در مورد من صحیح است) درجه‌بندی‌شده است. به هر سؤال نمره‌ای بین ۱ تا ۶ تعلق می‌گیرد. به این صورت که به گزینه ۱ نمره و به گزینه ۶ نمره ۶ داده می‌شود حداکثر نمره پرسشنامه ۲۷۰ است سؤال‌های ۴، ۷، ۱۱، ۱۵، ۱۹، ۲۳، ۲۷، ۳۱، ۳۷، ۴۱، ۴۳ به‌صورت مثبت و سایر سؤال‌ها به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. نمره کمتر در این پرسشنامه نشان‌دهنده سطوح پایین‌تر تمایزیافتگی است. اسکورن و همکاران (۲۰۰۳) روایی صوری این پرسشنامه را تأیید کرده (r=۰/۳۹) و پایایی آن را به روش آلفای کرونباخ در مقیاس واکنش‌پذیری، عاطفی جایگاه من

1 Teenage inventory of social skills (TISS)
2 Enderbitzen, Foster
3 Socially inappropriate behavior
4 Finger
5. Coping Inventory for Stressful Situations – Short Form (CISS-21)
6 Calsbeek, Rijken
7 .Endler & Parker
8. Differentiation of Self Inventory-Revised
9. Skowron, Schmitt

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-26]

گریز عاطفی و هم آمیختگی با دیگران به تر تیب ۰/۸۱، ۰/۷۹، ۰/۷۵، ۰/۶۱ به دست آوردند. همچنین روایی سازه برای ۴ خرده مقیاس را استخراج کرده و درمجموع ۰/۷۸ واریانس داده‌ها را تبیین کرده‌اند. در ایران نیز پاشاشریفی و همکاران (۱۳۹۳) ضریب پایایی این آزمون در مقیاس واکنش‌پذیری، عاطفی جایگاه من گریز عاطفی و هم آمیختگی با دیگران از طریق فرمول آلفای کرونباخ به دست آمده به ترتیب ۰/۷۵، ۰/۷۵، ۰/۶۹، ۰/۵۵ بود و روایی محتوایی آن را نیز r=۰/۴۹ گزارش کردند (شریعتی و همکاران، ۱۴۰۲). همچنین در پژوهش حاضر برای بررسی ضریب پایایی پرسشنامه از الفای کرونباخ برای واکنش‌پذیری، عاطفی جایگاه من گریز عاطفی و هم آمیختگی با دیگران از طریق فرمول آلفای کرونباخ به تر تیب ۰/۷۹، ۰/۸۰، ۰/۷۳، ۰/۵۹ محاسبه شد.

یافته ها

میانگین و انحراف معیار سن گزارش‌شده برای نمونه پژوهش حاضر ۱±/۸۵ ۲۰/۳ گزارش شد. حداقل سن شرکت‌کنندگان در این پژوهش ۱۸ و حداکثر سن ۲۲ گزارش شد. از ۳۷۰ شرکت‌کننده در پژوهش حاضر ۲۰۷ نفر (۵۹/۱ درصد) دختر و ۱۶۳ نفر (۴۶/۵ درصد) نیز پسر بودند. همچنین از میان ۳۷۰ دانشجوی شرکت‌کننده، ۹۵ نفر (۲۵/۷ درصد) در مقطع کاردانی و ۲۷۵ نفر (۷۴/۳ درصد) در مقطع کارشناسی بودند. نتیجه یافته‌های توصیفی پژوهش در جدول ۱ ارائه‌شده است.

جدول ۱. مشخصه‌های آماری متغیرها و ماتریس همبستگی پیرسون بین متغیرها

	۱	۲	۳	۴	۵
۱. شیوه مسئله مدار	۱				
۲. شیوه هیجان مدار	۰/۲۰**	۱			
۳. شیوه اجتناب مدار	۰/۲۴**	۰/۰۹	۱		
۴. تمایزیافتگی خود	۰/۲۴**	۰/۱۹**	۰/۱۰	۱	
۵. مهارت اجتماعی	۰/۲۸**	-۰/۱۹**	-۰/۱۹**	۰/۳۵**	۱
میانگین	۱۳/۱	۱۳/۴	۱۳/۲	۱۴۷/۴	۳۹/۶
انحراف استاندارد	۴/۸۱	۴/۶۲	۴/۸۸	۱۹/۷	۶/۸۱
چولگی	-۰/۴۳	-۰/۱۵	۱/۱۳	۰/۸۳	۰/۶۵
کشیدگی	۰/۲۱	-۰/۶۸	۰/۸۶	۱/۲۳	۰/۸۰

نتایج جدول (۱) نشان می‌دهد که بین شیوه مسئله مدار و تمایز یافتگی خود با مهارت‌های اجتماعی در سطح ۰/۰۱ رابطه مثبت و معنی‌دار و بین شیوه هیجان مدار و اجتناب مدار با مهارت اجتماعی رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد (p<۰/۰۱)؛ نتایج آزمون کالموگراف – اسمیرنف برای شیوه مسئله مدار (۰/۰۷۱)، شیوه هیجان مدار (۰/۰۵۶)، شیوه اجتناب مدار (۰/۰۵۹)، تمایزیافتگی خود (۰/۰۸۸) و مهارت اجتماعی (۰/۰۸۱) بزرگ‌تر از ۰/۰۵گزارش شد (p>۰/۰۵). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که توزیع نمرات متغیرهای پژوهش نرمال است. لذا استفاده از تحلیل رگرسیون چندگانه جهت بررسی رابطه بین متغیرهای پژوهش بلامانع است. همچنین آماره دوربین واتسون نیز ۱/۸۳ گزارش شد که چون مقدار آن بین ۱/۵ تا ۲/۵ است؛ تائید می‌شود. یکی دیگر از پیش‌فرض‌های مورد نیاز برای تحلیل رگرسیون عدم همخطی میان متغیرهای پیش‌بین پژوهش است که با استفاده از آماره تحمل و آماره تورم واریانس بررسی می‌شود. نتایج بیانگر این بود که مقدار آماره تحمل متغیرهای پیش‌بین پژوهش بالاتر از ۰/۴۰ و مقادیر آماره تورم واریانس نیز کمتر از ۵ است که حاکی از عدم همخطی نگران کننده بین متغیرهای پژوهش بود.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-26]

جدول ۲. خلاصه مدل رگرسیون چندگانه شیوه مقابله با استرس و تمایز یافتگی خود در پیش‌بینی مهارت اجتماعی دانشجویان

	متغیر پیش‌بین	R	R^2 Adjusted
مهارت اجتماعی	شیوه مسئله مدار شیوه هیجان مدار شیوه اجتناب مدار تمایزیافتگی خود	۰/۴۲۵	۰/۱۸۱

جدول (۲) نشان می‌دهد در تحلیل رگرسیون، شیوه مقابله با استرس و تمایز یافتگی خود با مهارت اجتماعی دارای همبستگی چندگانه هستند که مقدار ضریب همبستگی برای مهارت اجتماعی برابر با ۰/۴۲۵ است. با توجه به مقدار مجذور ضریب همبستگی در مهارت اجتماعی (۰/۱۸۱) حدود ۱۸/۱ درصد از واریانس مهارت اجتماعی توسط شیوه مقابله با استرس و تمایز یافتگی خود پیش‌بینی می‌شود.

جدول ۳. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه شیوه مقابله استرس و تمایز یافتگی خود در پیش‌بینی مهارت اجتماعی

متغیرهای ملاک	متغیر پیش‌بین	B	Beta	t	P
		۵۰/۷		۹/۳۱	۰/۰۰۱
مهارت اجتماعی	شیوه مسئله مدار	۰/۴۱۱	۰/۱۰۱	۲/۱۸	۰/۰۳
	شیوه هیجان مدار	-۰/۲۴۱	-۰/۱۰۹	-۲/۱۶	۰/۰۳۱
	شیوه اجتناب مدار	-۰/۳۶۴	-۰/۱۲۱	-۲/۳۹	۰/۰۱۷
	تمایزیافتگی خود	۰/۳۶۴	۰/۱۱۹	۲/۲۱	۰/۰۲۷

طبق جدول (۳) نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه با روش هم‌زمان نشان داده است که زیر مؤلفه‌ی شیوه مسئله مدار (β=۰/۱۰۱، p<۰/۰۵)، شیوه هیجان مدار (β=-۰/۱۰۹، p<۰/۰۵)، شیوه اجتناب مدار(β=۰-/۱۲۱، p<۰/۰۵)، تمایزیافتگی خود (β=۰/۱۱۹، p<۰/۰۵) توان پیش‌بینی مهارت اجتماعی را دارد. معادله رگرسیون برای پیش‌بینی مهارت اجتماعی به شرح زیر است.

$$Y=۵۰/۷+۰/۱۰۱\ (X_۱) -۰/۱۰۹(x_۲)-۰/۱۲۱(x_۳) +۰/۱۱۹(x_۴)$$ (مهارت اجتماعی)

x1=شیوه مسئله مدار

x2=شیوه هیجان مدار

x3= شیوه اجتناب مدار

x4=تمایزیافتگی خود

طبق معادله رگرسیون، به ازای هر واحد که بر حوزه شیوه مسئله مدار و تمایزیافتگی خود، افزوده و از شیوه هیجان مدار و اجتناب مدار کاسته شود؛ به ترتیب به میزان ۰/۱۰۱، ۰/۱۰۹، ۱۲۱ و ۰/۱۱۹ بر میزان مهارت اجتماعی افزوده می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش بینی مهارت اجتماعی براساس شیوه مقابله با استرس و تمایز یافتگی خود در دانشجویان تک فرزند انجام شد. نتیجه حاصل از آزمون پژوهش حاضر نشان داد که مهارت اجتماعی براساس شیوه مقابله با استرس در دانشجویان تک فرزند قابل پیش بینی است. یافته حاصل با نتایج پژوهشگرانی چون لابراگو (۲۰۲۴)، لوریرو و همکاران (۲۰۲۴)، ترل و همکاران (۲۰۲۴) و زووکو و همکاران (۲۰۲۴) همسو بود. در تبیین یافته حاضر می‌توان گفت شیوه‌های مقابله با استرس به عنوان مجموعه‌ای از راهبردهای رفتاری و شناختی که افراد هنگام مواجهه با موقعیت‌های فشارزا و چالش‌برانگیز اتخاذ می‌کنند، می‌تواند تعیین‌کننده کیفیت روابط بین‌فردی و موفقیت اجتماعی باشد. افرادی که به راهبردهای مقابله‌ای سازنده و مسئله‌مدار مجهز هستند، مانند حل مسئله، جستجوی حمایت

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-26]

اجتماعی، و مدیریت هیجان‌ها؛ معمولاً قادرند تنش‌های ناشی از روابط دانشگاهی یا موقعیت‌های جدید اجتماعی را بهتر کنترل کنند؛ در نتیجه روابط مثبت‌تر، هماهنگ‌تر و مؤثرتری با دیگران برقرار می‌کنند (زو و همکاران، ۲۰۲۵).

دانشجویان تک‌فرزند که به واسطه فقدان حمایت همسالان در خانواده عمدتاً به خوداتکایی و خلاقیت فردی تکیه می‌کنند، اگر فاقد راهبردهای مقابله‌ای مؤثر باشند، در معرض خطر انزوا، اضطراب و ناکامی اجتماعی بیشتری قرار می‌گیرند (وانگ و همکاران، ۲۰۲۵). دانشجویی، به ویژه برای افراد تک‌فرزند، با طیفی از فشارهای تحصیلی، اقتصادی و چالش‌های ارتباطی در محیط دانشگاهی درهم تنیده است. رویارویی با موقعیت‌های پراسترس، بخش جدایی‌ناپذیری از این مرحله زندگی است؛ اما نحوه برخورد هر دانشجو با این تنش‌ها، نقش تعیین‌کننده‌ای در رشد مهارت‌های اجتماعی و کیفیت روابط فردی او ایفا می‌کند (لابراگو، ۲۰۲۴). اگر دانشجوی تک‌فرزند بتواند در مواجهه با استرس از راهبردهای مقابله‌ای سازنده‌ای چون مشورت با همسالان، تنظیم طرح‌های واقع‌بینانه و مدیریت مناسب احساسات بهره بگیرد، نه تنها موجب کنترل بهتر شرایط می‌شود، بلکه فرایند سازگاری اجتماعی‌اش نیز تسریع خواهد شد و شبکه ارتباطی پویاتری برای خود رقم می‌زند (ترل و همکاران، ۲۰۲۴). در مقابل، گرایش به راهکارهای ناکارآمد مانند دوری جستن از مشکل، نادیده گرفتن واقعیت یا واکنش‌های صرفاً احساسی، غالبا نه تنها گرهی از مشکل نمی‌گشاید بلکه زمینه‌ساز تضعیف اعتماد به نفس اجتماعی شده و حتی آسیب‌پذیری فرد را در تعاملات آینده افزایش می‌دهد. از این رو، نوع و کیفیت شیوه‌های مقابله‌ای دانشجویان تک‌فرزند عامل تعیین‌کننده‌ای در تجربه موفق یا ناموفق از زندگی دانشجویی و روابط بین‌فردی آنهاست (زووکو و همکاران، ۲۰۲۴).

در تبیین دیگر می‌توان گفت ساختار خانواده تک‌فرزند، به دلیل نبود روابط خواهر و برادر، روند اجتماعی‌شدن دانشجویان را عمدتاً به محیط‌هایی مانند دانشگاه و جمع دوستان منتقل می‌کند؛ در نتیجه، آن‌ها در مواجهه با چالش‌ها و استرس‌ها، به شیوه‌های خاص‌تری از حل مسئله و مقابله با تنش گرایش می‌یابند که به‌طور مستقیم بر مهارت‌های ارتباطی و کیفیت روابط اجتماعی‌شان اثر می‌گذارد (ترل و همکاران، ۲۰۲۴). همچنین ارتباط عاطفی نزدیک‌تر با والدین در این افراد، ضمن تقویت استقلال فکری، می‌تواند موجب حساسیت بیشتر آن‌ها در مواجهه با موقعیت‌های استرس‌زا جمعی شود. بنابراین، نوع راهبردهای مقابله‌ای انتخابی اعم از مسئله‌مدار یا اجتنابی در توانایی برقراری روابط سازنده و سازگاری اجتماعی این دانشجویان نقش تعیین‌کننده‌ای دارد (لوریرو و همکاران، ۲۰۲۴).

یافته حاصل از آزمون پژوهش حاضر همچنین نشان داد مهارت اجتماعی براساس تمایز یافتگی خود در دانشجویان تک فرزند نیز قابل پیش بینی است. نتیجه حاصل با نتایج پژوهشگرانی چون وو و همکاران (۲۰۲۵)، هارانی و همکاران (۲۰۲۵)، تانگ و همکاران (۲۰۲۴) و لی و همکاران (۲۰۲۲) همسو بود. بر اساس یافته به‌دست‌آمده، می‌توان عنوان کرد که تمایز یافتگی خود بیانگر قابلیتی است که طی آن فرد ضمن برقراری تعامل با دیگران، هویت مستقل و مرزهای عاطفی خود را حفظ می‌کند (وو و همکاران، ۲۰۲۵). در میان دانشجویان تک‌فرزند، فرآیند شکل‌گیری این مهارت به دلیل ساختار ویژه خانواده و سبک‌های خاص فرزندپروری، معمولاً پیچیدگی بیشتری دارد و مسئولیت‌های ناشی از انتظارات والدین و نبود روابط خواهر و برادر، توسعه هویت فردی و مرزگذاری هیجانی را بیشتر به شیوه تعامل والدین وابسته می‌سازد (لی و همکاران، ۲۰۲۲). در چنین بستری، دانشجویانی که موفق به تفکیک مؤثر هیجانات و افکار خود از محیط پیرامون می‌شوند، معمولاً در حفظ ثبات روانی، مدیریت روابط اجتماعی و مواجهه سازگارانه با چالش‌های گروهی از توانمندی بالاتری برخوردارند؛ به‌طوری‌که رشد تمایز یافتگیِ بالا زمینه ارتقای مهارت‌هایی چون جرئت‌مندی، استقلال عملی، ارتباط مؤثر و انعطاف‌پذیری روانی را برای فرد فراهم می‌کند (تانگ و همکاران، ۲۰۲۴).

تجربه زیسته دانشجویان تک‌فرزند اغلب توأم با موقعیت‌هایی است که ناچار به سازگاری بیشتر با انتظارات خانوادگی و اجتماعی هستند. در واقع، به دلیل عدم حضور خواهر یا برادر برای تقسیم مسئولیت، آنان همواره نقش‌آفرین اصلی تعاملات عاطفی و حل تعارضات خانواده تلقی می‌شوند (لی و همکاران، ۲۰۲۲). تمایز یافتگی خود در این میان، به عنوان یک متغیر کلیدی، این امکان را در اختیار فرد قرار می‌دهد تا بتواند بدون انکار نیازهای دیگران یا سرکوب خواسته‌های خود، فضای تعاملی مناسب و سازنده‌ای را با محیط اطرافش خلق کند (تانگ و همکاران، ۲۰۲۴). این مهارت به دانشجو یاری می‌رساند که در شرایط برخورد با انتظارات متناقض، فشارهای تحصیلی و اجتماعی، و حتی در دوران تصمیم‌گیری‌های مهم زندگی، واکنشی سنجیده، متعادل و مبتنی بر تعادل هیجانی نشان دهد. در صورتی که تمایز یافتگی خود نهادینه نشده باشد، احتمال وابستگی‌های ناسالم، حل تعارض ناکارآمد و بروز مشکلات ارتباطی بالاتر می‌رود (وو و همکاران، ۲۰۲۵).

با تکیه بر رویکرد بوئن در روان‌شناسی خانواده، تمایز یافتگی خود به عنوان زیرساخت رشد عاطفی، شناختی و اجتماعی افراد تلقی می‌شود؛ به‌گونه‌ای که دانشجویان دارای سطوح بالاتر این ویژگی، قادرند افکار، هیجانات و رفتارهای خویش را به‌درستی از یکدیگر و از

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-26]

تأثیرات بیرونی تفکیک کنند و تحت تأثیر اضطراب‌ها یا فشارهای اجتماعی، استقلال رأی و شفافیت قضاوت خود را حفظ نمایند (تانگ و همکاران، ۲۰۲۴). این ظرفیت موجب می‌شود در عین همکاری و مشارکت در گروه، کنترل و انعطاف مناسبی در روابط اجتماعی داشته باشند و در مواجهه با موقعیت‌های دانشگاهی، با اطمینان و کارآمدی بیشتری عمل کنند؛ در حالی که افرادی با تمایز یافتگی پایین، اغلب دچار وابستگی هیجانی، دشواری در تنظیم روابط و افزایش آسیب‌پذیری در تعاملات جمعی می‌شوند (هارانی و همکاران، ۲۰۲۵).

دانشجویان تک‌فرزند معمولاً با موقعیت‌هایی مواجه می‌شوند که امکان تمرین مهارت‌های اجتماعی متنوع در خانواده برایشان محدودتر است، خصوصاً اگر روابط چندانی با همسالان یا خواهر و برادر نداشته باشند (دهدست و همکاران، ۱۴۰۳). بنابراین، تمایز یافتگی خود در این افراد می‌تواند نوعی خودتنظیمی فراهم آورد که به آن‌ها توان سازگاری، حل مسئله و ارتباط مؤثر با دیگران را می‌دهد. افرادی که در این شاخص قوی‌تر هستند، موقعیت‌های اجتماعی را با استرس کمتر و اعتماد به نفس بیشتر مدیریت می‌کنند و بهتر می‌توانند مرزهای سالم در روابط خود حفظ نمایند (لی و همکاران، ۲۰۲۲). از زاویه‌ای دیگر، سایر پژوهش‌ها نیز نشان داده‌اند که سطح پایین تمایز یافتگی با وابستگی افراطی به دیگران و مشکل در مدیریت مرزهای ارتباطی همراه می‌شود. بنابراین اگر دانشجوی تک‌فرزند نتواند این ویژگی را در خود رشد دهد، ممکن است در تعاملات اجتماعی دچار فشار روانی، اضطراب، یا حتی مشکلات ارتباطی شود. برعکس، افرادی که تمایز یافتگی بیشتر دارند معمولاً توانایی حل تعارض، استقلال فکری و کار با گروه‌های مختلف را به شکلی کارآمدتر نشان می‌دهند (پلومد و همکاران، ۲۰۲۳).

همچنین می‌توان افزود که کسانی که سطح بیشتری از تمایز یافتگی دارند، اغلب با مهارت بیشتری قادرند احساسات، افکار و مرزهای شخصی خود را حتی در جمع‌های جدید حفظ کنند. این گروه نه تنها در تنظیم روابط بین‌فردی موفق‌تر عمل می‌کنند، بلکه انعطاف‌پذیری و تاب‌آوری بیشتری در برابر فشار جمعی و موقعیت‌های نوظهور دارند. آنان می‌توانند در تصمیم‌گیری‌های جمعی صدای مستقل خود را به‌خوبی حفظ کنند و همزمان ارتباطی همدلانه و مشارکتی با دیگران برقرار نمایند (گلدوورم، ۲۰۲۲).

به به‌طورکلی، نتایج پژوهش نشان داد که شیوه‌های مقابله با استرس و تمایز یافتگی خود به عنوان پیش‌بین‌های معناداری برای مهارت‌های اجتماعی دانشجویان تک فرزند عمل می‌کنند. دانشجویان تک فرزندی که از راهبردهای مقابله‌ای مؤثر استفاده می‌کنند و سطح بالاتری از تمایز یافتگی خود دارند، مهارت‌های اجتماعی بهتری از خود نشان می‌دهند.

از محدودیت های پژوهش حاضر می‌توان به نوع روش پژوهش اشاره کرد که به تبع از نظر تعیین روابط علت و معلولی محدودیت دارند. همچنین به دلیل استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس، در تعمیم یافته‌ها به سایر گروه‌ها باید احتیاط نمود. پیشنهاد می‌شود در مطالعات آتی از روش نمونه‌گیری تصادفی برای بررسی این متغیرها استفاده شود تا تعمیم آن به سایر جوامع آماری آسان‌تر شود و همچنین به متغیرهای دیگری که می‌توانند مهارت‌های اجتماعی را در این گروه از جامعه افزایش داد؛ توجه نمود.

منابع

پاشاشریفی، ح؛ معنوی پور، د؛ عسکری، ف. (۱۳۹۳). روانشناسی صنعتی/سازمانی. بررسی ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه تمایز یافتگی خود (DSI-R). *فصلنامه روان شناسی تحلیلی شناختی*، ۲۲۵(۱۸)، ۲۲-۹. https://journals.iau.ir/article_537268.html

حاجی سلطانی، م؛ خواجه پور، ل؛ یوسفی، ع. (۱۴۰۳). بررسی نقش واسطه‌ای رابطه والد-فرزندی در رابطه میان مسئولیت‌پذیری و سازگاری در نوجوانان تک‌والد شهر تهران. *فصلنامه علمی-پژوهشی خانواده و پژوهش*، ۲۱(۲)، ۱۶۹-۱۸۹. http://qjfr.ir/article-1-2285-fa.html

حیدریان، ف؛ صالحیان، م. (۱۴۰۲). مقایسه کیفیت زندگی، مثبت‌اندیشی و سرمایه‌های روانشناختی دختران خانواده‌های تک‌فرزند با خانواده‌های چندفرزند. *پویایی روانشناختی در اختلال‌های خلقی*، ۲(۳)، ۲۶-۳۶. https://doi.org/10.61838/kman.pdmd.2.3.3

خدابخش پیرکلانی، ر؛ امانی، ف؛ رئیسی، ف؛ حاج کرم، آ. (۱۳۹۹). پیش‌بینی مهارت‌های اجتماعی نوجوانان براساس هوش هیجانی والدین آن‌ها. *مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت*، ۷(۱)، ۱۴۱-۱۵۲. http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-893-fa.html

دهدست، ک؛ ادیب زاده، ز. (۱۴۰۳). تجارب زیسته مادران از چالش‌های تربیتی تک فرزندی در دوران کودکی. *فصلنامه پژوهش در مشاوره کودک و نوجوان*، ۱(۱)، ۶۹-۵۵. https://jrcac.refah.ac.ir/article_715501.html

شریعتی، س؛ عباسی، ق؛ میرزاییان، ب. (۱۴۰۲). اثربخشی آموزش ذهن‌آگاهی مبتنی بر خوردن بر ناگویی هیجانی و تمایزیافتگی خود زنان دچار اضافه وزن. *مطالعات و تازه های روانشناختی نوجوان و جوان*، ۱۳(۴)، ۷۱-۸۳. http://dorl.net/dor/20.1001.1.28212525.1402.4.0.17.5

شفیعی سرگل، س؛ خداکرمی، ب؛ سلطانی، ف؛ روشنایی، ق. (۱۴۰۳). تاثیر مشاوره بر دانش و نگرش فرزندآوری در زوج‌های تک‌فرزند شهر همدان: مطالعه مداخله‌ای. *مجله مراقبت پرستاری و مامایی ابن‌سینا*، ۳۲(۴)، ۲۹۹-۳۱۰. http://nmj.umsha.ac.ir/article-1-2662-fa.html

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-26]

قریشی راد، ف.ا. (۱۳۸۹). اعتباریابی مقیاس مقابله با موقعیت‌های استرس‌زای اندلر و پارکر. مجله علوم رفتاری، ۴ (۱)، ۷-۱. file:///C:/Users/Ahura/Downloads/79413890101.pdf

Calsbeek, H., Rijken, M., Henegouwen, G. P. B., & Dekker, J. (2003). Factor structure of the Coping Inventory for Stressful Situations (CISS-21) in adolescents and young adults with chronic digestive disorders. *The Social Position of Adolescents and Young Adults With Chronic Digestive Disorders. Utrecht: NIVEL*. https://doi.org/10.1016/j.advms.2025.02.008

Endler, N. S., & Parker, J. D. (1990). Multidimensional assessment of coping: a critical evaluation. *Journal of personality and social psychology*, *58*(5), 844. https://psycnet.apa.org/buy/1990-24214-001

Finger, E. C., Marsh, A. A., Kamel, N., Mitchell, D. G., & Blair, J. R. (2006). Caught in the act: The impact of audience on the neural response to morally and socially inappropriate behavior. *NeuroImage*, *33*(1), 414-421. https://doi.org/10.1016/j.neuroimage.2006.06.011

Goldwurm, G. F. (2022). Coping with Stress through Social Skills Training. In *Perspectives on Research in Emotional Stress* (pp. 251-264). Routledge. https://doi.org/10.1016/j.hrtlng.2024.10.013

Harani, I., & Ben-Porat, A. (2025). Intimate Partner Violence: A Dyadic Examination of Self-Differentiation and Responsive Caregiving. *Journal of Marriage and Family*. https://doi.org/10.1111/jomf.13120

Inderbitzen, H. M., & Foster, S. L. (1992). The teenage inventory of social skills: Development, reliability, andvalidity. *Psychological assessment*, *4*(4), 451. https://psycnet.apa.org/buy/1993-11963-001

Labrague, L. J. (2024). Umbrella review: Stress levels, sources of stress, and coping mechanisms among student nurses. *Nursing Reports*, *14*(1), 362-375. https://doi.org/10.3390/nursrep14010028

Lee, W. S., & Hong, S. U. (2022). A study on the Rasing-Anxiety of Parenting of children in school age with Low levels of Self-differentiation. *Industry Promotion Research*, *7*(2), 31-42. https://koreascience.kr/article/JAKO202213841407192.page

Loureiro, F., Peças, D., Neves, A. C., & Antunes, A. V. (2024). Coping strategies and social support in nursing students during clinical practice: A scoping review. *Nursing Open*, *11*(2), e2112. https://doi.org/10.1002/nop2.2112

Plumed, J., Gago, B., González-Valls, P. I., Sierra, P., Livianos, L., Zapata, C., & García-Blanco, A. (2023). Differentiation of self and social functioning in severe mental disorders. *Psychoanalytic Psychology*, *40*(2), 121. https://psycnet.apa.org/buy/2023-13845-001

Skowron, E. A., & Friedlander, M. L. (2009). " The Differentiation of Self Inventory: Development and initial validation": Errata. . https://doi.org/10.1037/a0016709.

Skowron, E. A., & Schmitt, T. A. (2003). Assessing interpersonal fusion: Reliability and validity of a new DSI fusion with others subscale. *Journal of marital and family therapy*, *29*(2), 209-222. https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2003.tb01201.x.

Tang, J., Xiang, X., Wang, J., & Schänzel, H. (2024). Mechanism Underlying the Influence of Family Travel on Adolescent Self-Differentiation: A Social Learning Theory Perspective. *International Journal of Tourism Research*, *26*(5), e2766. https://doi.org/10.1002/jtr.2766

Terrell, K. R., Stanton, B. R., Hamadi, H. Y., Merten, J. W., & Quinn, N. (2024). Exploring life stressors, depression, and coping strategies in college students. *Journal of American college health*, *72*(3), 923-932. https://doi.org/10.1080/07448481.2022.2061311

Wang, C., & Mireles-Rios, R. (2025). Impact of peer dynamics and only-child experience on academic motivation among Chinese international graduate students in the US. *Journal of International Students*, *15*(2), 1-24. https://doi.org/10.32674/5d8mn890

Wu, C., & Cao, Z. (2025). Witnessing Parental Intimate Partner Violence and Cyberbullying Perpetration in Emerging Adulthood: The Chain-Mediating Effects of Self-Differentiation and Core Self-Evaluation. *Journal of Family Violence*, 1-14. https://link.springer.com/article/10.1007/s10896-025-00868-3

Yang, Y., Gao, Y., Yi, X., Hu, Y., Zhao, L., Chen, L., ... & Ma, S. (2024). Does physical activity affect social skills and antisocial behavior? The gender and only child status differences. *Frontiers in Public Health*, *12*, 1502998. https://doi.org/10.3389/fpubh.2024.1502998

Zhu, L., Huang, M., Fang, Z., Tong, J., Pan, Z., Hua, L., ... & Jin, Y. (2025). Exploring the Relationship Between Aggressive Behavior, Family Parenting Styles, and Self-Esteem Among Only-Child College Students in China: A Cross-Sectional Study. *Psychology Research and Behavior Management*, 435-448. https://10.2147/PRBM.S505802#d1e549

Zovko, M., Šimleša, S., & Olujić Tomazin, M. (2024). Parenting stress, coping strategies and social support for mothers of preschool children with autism spectrum disorder in the Republic of Croatia. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, *29*(2), 674-686. https://doi.org/10.1177/13591045231191802

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-26]

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-26]